

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

UMUMIY PSIXOLOGIYA
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lism

Ta'lism sohasi: 110000 – Ta'lism

Ta'lism yo'nalishi: 60110600-Matematika va informatika
60111200-Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi
60111400-O'zbek tili va adabiyoti
60111800-Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili)
60111800-Xorijiy til va adabiyoti (nemis tili)
60112200-Jismoniy madaniyat
60112600-Maktabgacha va boshlang'ich ta'limga xorijiy til(ingliz tili)
60111900-Maktabgacha va boshlang'ich ta'limga jismoniy tarbiyasport
60110200-Maktabgacha ta'lism
60110500-Boshlang'ich ta'lism
60110800-Kimyo
60111000-Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari
60111100-Tarix
60111300-Musiqqa ta'limi
60112100-Milliy g'oya va ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi
60112700-Maxsus pedagogika:surdotarjimonlik faoliyati
60112700-Maxsus pedagogika:Tiflopedagogika
60112700-Maxsus pedagogika:Logopediya

Fan/modul kodi PSY108 PSY110	O‘quv yili 2023-2024	Semestr 1-2	ECTS - Kreditlar 5-5
Fan/modul turi majburiy	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)
	Umumiy psixologiya	120	180
<p>I. Fanning mazmuni Fanni o‘qitishdan maqsad - talabalarda umumiy psixologiya fani, psixika, psixologiya fanining tarixi, shaxs, faoliyat, muloqot, bilish jarayonlari, irodaviy sifatlar, hissiy holatlari, individual-xususiyatlarga doir bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdir hamda psixologiya fani haqidagi zamonaviy ilmiy bilimning o‘zgartirilishini tashkil etishdir.</p> <p>Fanning vazifasi - talabalarga umumiy psixologiyaning mohiyati, psixologiya fanining tarixi, psixika va ong tushunchalar, psixik jarayonlar, holatlari, xususiyatlar, individ, shaxs, individuallik va uning o‘ziga xos xususiyatlar, boshqaruv va mehnat psixologiyasining xususiyatlariga oid bilimlar bilan qurollantirishdan iborat.</p> <p>II. Nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari) II.I.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>Umumiy psixologiya fanining taraqqiyoti 1 – mavzu: Psixologiya fanining predmeti va rivojlanish tarixi. Psixologiyaning tadqiqot metodlari Psixologiya fanining predmeti va vazifalari. Psixologiyaning tuzilishi, psixologiyaning fanlar tizimida tutgan o‘rnii va fanning asosiy tamoyillari. Psixologiya fanining rivojlanish tarixi va fanining yirik ilmiy maktablar. O‘zbekistonda psixologiya fanining rivojlanish tarixi. Umumiy psixologiya fanining asosiy metodlari. Umumiy psixologiya fanining yordamchi metodlari. B.G.Ananyev bo‘yicha metodlar klassifikatsiyasi.</p> <p>2– mavzu: Ong taraqqiyoti va ongsizlik. Valeologik ong. Xulq-atvorning psixofiziologik asosi. Psixika va ong munosabati. Ongning paydo bo‘lishi va uning taraqqiyoti. Ong va ongsizlik (anglanmagan, ong darajasiga borib yetmagan harakatlar) holatlari. Odam psixikasining ontogenezi taraqqiyoti. Psixikaning filogenetik taraqqiyoti, seskanuvchanlik va sezuvchanlik, tropizmlarning mohiyati, instikt tushunchasining mazmuni, ko‘nikma va malakalar, hayvonlarning intellektual xatti-harakatlari, psixikaning muhit va a‘zolar</p>			

tuzilishiga bog'liqligi.

3 – mavzu: Diqqat

Diqqat haqida tushuncha. Diqqatning nerv-fiziologik asoslari. Diqqat turlari, ixtiyorsiz diqqat, ixtiyoriy diqqat, ixtiyoriydan so'nggi diqqat. Diqqatning xususiyatlari. Sezgilarining nerv-fiziologik asoslari.

4 – mavzu: Sezgi

Sezgilarining tasnifi, sezgilarining turlari va jarayonlari. Ekstroretseptiv sezgilari, intreoretseptiv sezgilari, proprioretseptiv sezgilari, analizator va uning tuzilishi, sezgi sohasidagi qonuniyatlari.

5 - mavzu: Idrok

Idrok haqida tushuncha. Idrokning nerv-fiziologik asoslari. Idrokning murakkabligi. Idrokda kuzatish va kuzatuvchanlik. Idrokning xossalari. Vaqt, harakat va fazoni idrok qilish. Xayol haqida tushuncha. Xayol jarayonlari. Xayol turlari. Xayol sifatlari. Xayolning rivojlanishi.

6 - mavzu: Xotira

Xotira haqida tushuncha. Xotiraning nerv-fiziologik asosi. Xotira nazariysi. Xotira turlari, faoliyatga ko'ra xotira turlari, maqsadiga ko'ra xotira turlari, muddatiga ko'ra xotira turlari. Xotira jarayonlari, esda olib qolish, esga tushirish, esda saqlash, unutish. Xotira tiplari.

7 - mavzu: Xayol

Xayol haqida tushuncha. Xayolning nerv-fiziologik asosi. Xayol turlari. Xayol jarayonlari.

8 - mavzu: Tafakkur va nutq. Intellekt va kreativlik

Tafakkur haqida tushuncha. Tafakkur va hissiy bilish. Tafakkur operatsiyalari, tafakkur shakkllari, hukm, xulosa chiqarish, tushuncha, tafakkur sifatlari, tafakkurning mazmundorligi. Shakliga ko'ra tafakkur turlari, Amaliy tavsiyalar. Nutq va uning turlari. Tafakkur va nutqning til bilan chambarchas bog'langanligi. Intellekt va kreativlik haqida tushuncha. Intellekt va kreativlikning o'zaro aloqasi. Intellektni o'lchashda zamonaviy testlar tarixi. Intellektning shakllanishida atrof- muhim va irlsiyatning roli. Intellektning rivojlanishidagi jinsiy farqlari.

9 - mavzu: Shaxs

Shaxs haqida tushuncha, individ, shaxs, individuallik tushunchalari. Shaxs faolligi tushunchalarining mazmuni. Shaxsning tuzilishi. Shaxs shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar. Biogenetik nazariya va uning mohiyati, sotsiogenetik nazariyaning mazmun mohiyati.

10 – mavzu: Faoliyat va motivatsiya

Faoliyat haqida tushuncha, faoliyatning tuzilishi, faoliyatning o'ziga xosligi. Ehtiyojlar faollikning manbai sifatida. Shaxs va uning faolligi, faoliyat turlari. Ijtimoiy xulq motivlari va shaxs motivatsiyasi. faoliyatning interiorizatsiyasi va eksteriorizatsiyasi.

Motiv va motivatsiya tushunchasining mazmuni, motivatsiya sohalari.

11 – mavzu: Muloqot psixologiyasi

Muloqot to'g'risida umumiy tushuncha, muloqot turlari. Muloqot va uning ko'p maqomli xarakteri. Muloqot vazifalari. Muloqotning verbal vositalari, muloqotning noverbal vositalari, muloqot shaxslararo o'zaro ta'sir etish sifatida, muloqot insonlarning bir-birini tushunishi, muloqot texnikasi va usullari. Muloqot va shaxslararo ziddiyatlar. Nizolar psixologiyasi. Ijtimoiy psixologik treninglar.

12 – mavzu: Shaxsning hissiy va irodaviy soxasi

Hissiyot haqida tushuncha. Hissiyotlar nazariyalari. Kayfiyatlar, stress, depressiya, eyforiya. His-tuyg'ularning vazifalari. Hissiy holatlarning nerv-fiziologik asoslari. Insoniy emotsiyalar va hayvonlardagi emotsiyalar. Hissiy holatlarning ifodalanishi, hislarni kechirish shakllari. Iroda haqida tushuncha. Irodaviy xatti-harakat motivatsiyasi. Iroda borasidagi nazariyalari. Irodaviy akt va uning tuzilishi.

13 – mavzu: Temperament

Temperament haqida tushuncha. Temperamentning rivojlanishi tarixi. Temperament tiplari. Oliy nerv faoliyati tipi va temperament. Temperament tiplari. Temperament xususiyatlari.

14 – mavzu: Xarakter

Xarakter haqida tushuncha. Xarakterning nerv-fiziologik asoslari. Xarakter tipologiyasi, xarakter aksentuatsiyasi, xarakter tarkibi, xarakterning shakllanishi. Xarakter tuzilishi va xususiyatlari.

15 – mavzu: Qobiliyatlar

Qobiliyatlar haqida tushuncha. Qobiliyat va irsiyat. Qobiliyatlarning sifat va miqdor tavsifi. Qobiliyatlar tuzilishi. Talantning paydo bo'lishi va tuzilishi. Qobiliyat va talantning tabiiy shartlari.

Yosh davrlari va pedagogik psixologiya

1 – mavzu: Yosh va pedagogik psixologiya fanining vazifalari va rivojlanish bosqichlari

Yosh va pedagogik psixologiya fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Psixik rivojlanish haqidagi nazariya va ta'limotlar. Fanning asosiy sohalari, yosh va pedagogik psixologiya fanining boshqa fanlar bilan aloqasi. Yosh va pedagogik psixologiyaning o'qituvchi faoliyatida tutgan o'rni, yosh va pedagogik psixologiya fanining tadqiqot metodlari haqida tushuncha.

Psixik rivojlanish haqida tushuncha, uning o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlanishni davrlashtirish muammosi psixik rivojlanish va ta'lim o'rtaсидagi o'zaro munosabat. Turli yosh davrlarda yetakchi faoliyat turlari.

2 – mavzu: Ontogenezning ilk bosqichlarida psixik rivojlanish xususiyatlari

Perinatal va chaqaloqlik davrida psixofiziologik rivojlanishga xos xususiyatlар haqida umumiy tushuncha. Tug'ilish davri inqirozi. "Tirilish kompleksi" haqida. Go'daklik davrida psixik rivojlanishda kattalar bilan emotsiunal muloqotning ahamiyati (emotsional deprivatsiyaning salbiy oqibatlari). Bir yosh inqirozi haqida. Ilk bolalik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari. Ilk bolalik davrida nutqning rivojlanish xususiyatlari. Ilk bolalik davrida o'z-o'zini anglashning rivojlanishi va 3 yosh inqirozi.

3 – mavzu: Maktabgacha yosh davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

Maktabgacha yosh davrida psixofiziologik taraqqiyotning umumiy tavsifi. O'yin maktabgacha yoshdagi bolaning etakchi faoliyati sifatida (o'yin faoliyatining mohiyati, turlari, bilish jarayonlari va shaxs taraqqiyotiga ta'sir ko'rsatish mexanizmlari, o'yinchoqning bola psixik rivojlanishiga ta'siri muammosi). Maktabgacha yosh davrida bilish jarayonlari va nutqning rivojlanishiga xos xususiyatlari.

4 – mavzu: Kichik muktab yoshi davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

Kichik muktab yoshi davrida psixik rivojlanishning umumiy tavsifi. Kichik muktab yoshidagi bolaning muktabga moslashishi muammosi. Kichik muktab yoshi davrida kognitiv - affektiv sohalardagi rivojlanish xususiyatlari. Kichik muktab yoshi davrida motivatsion sohadagi rivojlanish xususiyatlari (o'quv faoliyati, shaxslararo munosabatlarning motivatsion asoslari).

5 – mavzu: O'smirlilik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

O'smirlilik davridagi psixik rivojlanishning umumiy tavsifi, o'smirlilik davri inqirozi va uning psixologik, psixofiziologik sabablari, bu davrda

intellektual va yemosional rivojlanish xususiyatlari, o'smirlik davrida motivasion sohadagi rivojlanish xususiyatlari (tengdoshlar bilan muloqot qilish motivasiyasi, o'quv faoliyati motivasiyasi, jinoiy xulq-atvor motivlari), o'smirlik davrida shaxsning rivojlanish xususiyatlari, o'smirlik davrida o'z-o'ziga baho berish tiziminining rivojlanishi muammosi borasidagi tasavvurlarni hosil qilish.

6 – mavzu: Ilk o'spirinlik va yoshlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

Ilk o'spirinlik davriga umumiy tavsif, ilk o'spirinlik davrida intellektual va emosional rivojlanish xususiyatlari, ilk o'spirinlik davrida do'stlashish muammosining psixologik xususiyatlari, ilk o'spirinlik davrida muhabbat, ilk o'spirinlik davrida o'zini-o'zi anglashning rivojlanishi, ilk o'spirinlik davrida o'quv-kasbiy faoliyatning yetakchi faoliyatga aylanishi va kasb tanlash muammosi, ilk o'spirinlikda kasbga yo'naltirishning psixologik muammolar haqida ilmiy bilimlarni shaklliantirish. Yoshlik davri va uning o'ziga xos xususiyatlari, o'z-o'zini anglash, kasbiy anglanganlik.

7–mavzu: Yetuklik davrining psixologik xususiyatlari

Yetuklik davrining birinchi bosqichidagi shaxsning psixologik xususiyatlari, yetuklik davrining ikkinchi bosqichidagi shaxsning psixologik xususiyatlari. Yetuklik davrining ijtimoiy-psixologik jihatlari. Yetuklik davrining bosqichlari. Kattalarning bilish jarayonlari va emotsiyal rivojlanishi xususiyatlari. Yetakchi faoliyat. Ijtimoiy xulq-atvordagi umumiy o'zgarishlar. Kattalarning o'zini-o'zi anglashining xususiyatlari.

8–mavzu: Gerontopsixologiya

Gerontopsixologiya - keksalik psixologiyasi haqida umumiy tushuncha. Qarilikning bilish jarayonlari va emotsiyal rivojlanishi xususiyatlari. Yetakchi faoliyat. Ijtimoiy xulq-atvordagi umumiy o'zgarishlar. Qarilarning o'zini-o'zi anglashining xususiyatlari. Keksalik davrining o'ziga xos psixologik xususiyatlari. Biologik keksayish davridagi shaxs psixologiyasi. Qariyalar psixologiyasiga umumiy tavsif. Uzoq umr ko'ruvchilarining psixologik hususiyatlari.

9–mavzu: Oila psixologiyasi

Oila kichik guruh sifatida. Oiladagi shaxslararo munosabatlarning tizimiga xos umumiy xususiyatlari. Yoshlarining oilaviy hayotga tayyorlik muammosi. Nikoh va oila haqidagi tasavvurlar. Oilaviy tarbiya uslublari. Oilaviy shaxslararo munosabatlarning muammolar, oilaviy nizolar.

10–mavzu: Tarbiya jarayonining psixologik asoslari

Tarbiya jarayonining psixologik mohiyati. Tarbiya metodlari va turlari. Bolalar jamoasi va uning tarbiyaviy imkoniyatlari. Tarbiyasi “qiyin” va o‘zlashtirmovchi o‘quvchilar bilan ishlash metodlari. Ilmiy dunyoqarash va barqaror e’tiqodni shakllantirish metodlari.

11–mavzu: Ta’lim jarayonining psixologik asoslari

Ta’limning yosh psixologiyasi taraqqiyotida tutgan o‘rni. Ta’lim va aqliy taraqqiyot. O‘qish faoliyati va uning turlari. Ta’lim va bilimlarni o‘zlashtirishni boshqarish muammolari hamda imkoniyatlari.

12–mavzu: Psixologiyada guruhlar muammosi va qonuniyatları

Kichik guruhlar psixologiyasi. Kichik guruhlardagi muammolar. Kichik guruhlarga xos qonuniyatlar. Kichik guruhlar klassifikasiyası. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar.

Katta guruhlar psixologiyasiga xos umumiy xususiyatlar. Etnik guruhlar psixologiyasi. Katta guruhlarni ilmiy tadqiq qilishning metodologik muammolari.

13–mavzu: Pedagogik qobiliyatlar

Pedagogik faoliyatning psixologik xususiyatlari, pedagogning o‘z-o‘ziga talab qo‘yishi muammosi, o‘qituvchining kasbiy moslashishi muammosi, jamiyatda o‘qituvchining tutgan o‘rni va uning vazifalari, o‘qituvchi shaxsiga qo‘yiladigan talablar,o‘qituvchining kasbiga xos xisylatlari, o‘qituvchi o‘quvchilarning hayoti va faoliyati tashkilotchisi yekanligi, o‘qituvchi va o‘quvchilar o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlar, pedagogik muloqot va uning o‘ziga xos xususiyatlari,pedagogik qobiliyatlarning turlari, pedagog o‘z ilmiy, o‘quv-uslubiy salohiyatini oshirishining psixologik muammolari haqida tushuncha va ilmiy tasavvurlar hosil qilish.

14–mavzu: Boshqaruvning pedagogik-psixologik xususiyatlari

Psixologiyada boshqarish muammosi. Guruhlarda rahbarlik va liderlik. Liderlikka oid nazariyalar. Xarizmatik nazariya. Vaziyatga bog‘liqlik nazariyasi. Liderlik uslublari haqida tushuncha. Avtoritar uslub. Demokratik uslub. Liberal uslub. Rahbarlik sifatlari. Liderlik va superliderlik.

15–mavzu: Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy xulq-atvor

Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy xulq-atvor. Shaxs ijtimoiylashuvi va bosqichlari. Ijtimoiy institut inson faoliyatining muhim sohalarini tartibga soluvchi ob‘yekt sifatida. Shaxs ijtimoiylashuvida ijtimoiy status va ijtimoiy hulq-atvorni o‘rni. Ijtimoiy ustaganovka haqida tushuncha.

**III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.**

I-semestr

1. Psixologiya fanining predmeti va rivojlanish tarixi. Psixologiyaning tadqiqot metodlari.
2. Ong taraqqiyoti va ongsizlik. Valeologik ong.
3. Diqqat.
4. Sezgi.
5. Idrok.
6. Xotira.
7. Xayol.
8. Tafakkur va nutq.
9. Shaxs.
10. Faoliyat va motivatsiya.
11. Muloqot psixologiyasi.
12. Shaxsnинг xissiy va irodaviy soxasi.
13. Temperament.
14. Xarakter.
15. Qobiliyatlar.

II-semestr

1. Yosh va pedagogik psixologiya fanining vazifalari va rivojlanish bosqichlari.
2. Ontogeneznning ilk bosqichlarida psixik rivojlanish xususiyatlari.
3. Maktabgacha yosh davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.
4. Kichik mакtab yoshi davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.
5. O'smirlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.
6. Ilk o'spirinlik va yoshlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari.
7. Yetuklik davrining psixologik xususiyatlari.
8. Gerontopsixologiya.
9. Oilalig psixologiyasi.
10. Tarbiya jarayonining psixologik asoslari.
11. Ta'lim jarayonining psixologik asoslari.
12. Psixologiyada guruhlar muammosi va qonuniyatlar.
13. Pedagogik qobiliyatlar.
14. Boshqaruvning pedagogik-psixologik xususiyatlari
15. Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy hulq-atvor

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limdi baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va

vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingen natijalarни tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etiladigan mavzular:

I-semestr

- 1.Psixologiya fanining predmeti.
- 2.Psixologiya fanining maqsad va vazifalari.
- 3.Ong haqida tushuncha va uning xossalari.
- 4.Hozirgi zamon psixologiyasining tadqiqot metodlari.
- 5.Psixikaning filogenetik taraqqiyoti.
- 6.Faoliyatning o'zlashtirilishi va malakalarni egallash.
- 7.Xorij psixologiyasida motiv va motivatsiya muammosi.
- 8.Muloqot haqida tushuncha.
- 9.Pedagogik faoliyatda muloqot.
10. Individ, shaxs, individuallik tushunchalari.
11. Shaxsning malaka va odatlari.
12. Chet el psixologiyasida shaxs nazariyaları.
13. Diqqat haqida tushuncha va uning nerv-fiziologik asoslari.
14. Diqqat turlari va uning xususiyatlari.
15. Sezgilar haqida umumiy tushuncha va uning nerv fiziologik asoslari.
16. Sezgi turlari va uning qonuniyatatlari.
17. Idrok haqida tushuncha va uning xususiyatlari.
18. Xotira haqida tushuncha va uning nerv-fiziologik asosi.
19. Xotira turlari va uning jarayonlari.
20. Xayol haqida tushuncha.
21. Xayol jarayonlari va xayol turlari.
- 22.Tafakkur borasidagi psixologik nazariyalar.
- 23.Tafakkur operatsiyaları.
- 24.Intellekt va kreativlik nazariyaları.
- 25.Temperament va uning nazariyaları.
- 26.Iroda borasidagi nazariyalar.
27. Emotsional holatlar.
28. Xarakter haqida tushuncha.
29. Qobiliyat va uning rivojlanishi.
30. Ong osti sohasi.
- 31.Diqqatning psixofiziologik indikatorlari va mexanizmlari.
- 32.Kognitiv psixologiyada diqqat tadqiqotlar
- 33.Diqqatning rivojlanishi va buzilishi.
- 34.Xotira jarayonlari va turlari
- 35.Psixikaning evolyutsiyasi va vujudga kelishi.
- 36.Tabiiy vajinsiy tanlanish nazariyaları.

- 37.Shaxsnı evolyutsion jihatdan rivojlanishi
 38.Kognitiv jarayonlarnı shakllanishi. Insonda aks ettirish darajalari
 39.Psixik jarayonlarnı shakllanishida tilning ahamiyatı.
 40.Psixikasini ontogenezda rivojlanishi
 41.Psixik jarayonlar va miyaning o'zaro aloqadorligi. Harakat inson faoliyatning birligi sifatida.
 42.Tafakkurni rivojlanish bosqichlari
 43.Xotiraning psixofiziologik nazariyasi.
 44.A.R.Luriyaning xotiraga doir tadqiqotlari,
 45.Xotiraning motor nazariyasi.

II-semestr

- 1.Psixik rivojlanishning asosiy qonuniyatlari.
- 2.Perinatal va chaqaloqlik davrida psixofiziologik rivojlanishga xos xususiyatlari.
- 3.Tug'ilish davri inqirozi.
- 4."Tirilish kompleksi".
- 5.Gudaklik davrida psixik rivojlanishda kattalar bilan emotsional muloqotning ahmiyati.
- 6.Ilk bolalik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari
- 7.Maktabgacha yosh davrida psixofiziologik taraqqiyotning umumiy tavsifi
- 8.O'yin maktabgacha yoshdagi bolaning etakchi faoliyati sifatida
- 9.yosh inqirozi, uning sabablari va alomatlar.
- 10.O'smirlilik davridagi psixik rivojlanishning umumiy tavsifi.
- 11.Ilk o'spirinlik davrida o'quv-kasbiy faoliyatning etakchi faoliyatga aylanishi va kasb tanlash muammosi.
- 12.Gerontopsixologiya.
- 13.Pedagog o'z ilmiy, o'quv-uslubiy salohiyatini oshirishning psixologik muammolari.
- 14.Ta'lim jarayonida o'quv motivatsiyasi va uni boshqarish muammosi.
- 15."Tarbiyasi qiyin" o'quvchilar bilan ishlashning psixologik asoslari.
- 16.O'quv jamoasini boshqarishning psixologik asoslari.
- 17.Ta'lim jarayonining psixologik mazmuni, tarkibiy tuzilishi.
- 18.Ta'lim jarayonida o'quv motivatsiyasi va uni boshqarish muammosi.
- 19.Ta'lim va psixik rivojlanish munosabati.
- 20.Tarbiya jarayonining psixologik mohiyati, maqsad va vazifalari.
- 21.Tarbiyaviy ta'sirning psixologik asoslari.
- 22.Tarbiyada individual yondashuv muammosi.
- 23."Tarbiyasi qiyin" o'quvchilar bilan ishlashning psixologik asoslari.
- 24.Mehnat faoliyatining tarbiyaviy ahmiyati.
- 25.Tarbiya metodlari va vositalarining psixologik mazmuni.
- 26.Shaxsning o'zini-o'zi tarbiyalashi muammosi yuzasidan tasavvurlarni shakllantirish.
- 27.Pedagogik faoliyatning psixologik xususiyatlari.

- 28.Pedagogik muloqot psixologiyasi (pedagogik muloqot ijodiy jarayon sifatida, pedagogning kommunikativ madaniyati).
- 29.Pedagogning o'zini-o'zi boshqarishi muammosi.
- 30.O'quv jamoasini boshqarishning psixologik asoslari.
- 31.O'spirinlik davrida kasb tanlashga doir muammolar.
- 32.Yetuklik davrida kognitiv soha rivojlanish xususiyatlari.
- 33.Gerontopsixologiya muammolar.
- 34.Bolalik davrida psixik deprivatsiya
- 35.Perinatal psixologiyaning asosiy muammolar
- 36.Androgenetik xulq-atvorni boshqarish bilan bog'liq barqaror xulq-atvor dasturlari.
- 37.Shaxsning jinsiy xulq-atvori
- 38.Erkaklar va ayollarning ijtimoiy stereotiplari.
- 39.Individuallikning rasmiy xususiyatlaridagi farqlar.
- 40.Homilaga ta'sir etuvchi teratogen omillar.
- 41.Maktabga tayyorgarlik muammosi.
- 42.Maktabga tayyorgarlikni aniqlash metodikasi
- 43.Kichik mакtab yoshi davri
- 44.Maktabga moslashish davridagi qiyinchiliklar, o'zlashtira olmaslik.
- 45.Umr davrlari inqirozлari

VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Psixologiyaning tabiiy va ijtimoiy fan sifatida talqin qilinishi, psixologiya fanining tarixi, psixologiyaning sohalari, psixologiya fanining metodlari, pedagog faoliyatida psixologiyaning yetakchi ahamiyatga ega ekanligi, psixika va ong munosabati; mavjudotning ob'ektiv borliqni aks ettirish shakli ekanligi, rivojlanish psixologiyasi, pedagogik psixologiya, shaxs rivojlanishining psixologik qonuniyatları haqida *tasavvur va bilimga ega bo'lishi*;

- talaba psixologiya fanining predmeti, psixika va ong, valeologik ong, psixologik metodlar, individ, irsiyat va muhit, shaxs, muloqot, faoliyat, bilish jarayonlari, shaxsning hissия-irodaviy sohasi, shaxsning individual xususiyatlari psixologiyada boshqaruv muammolari, mehnat psixologiyasi yuzasidan tushuncha, tasavvurga ega bo'lish bilan birga, shaxs rivojlanishining turli davrlaridagi psixologik o'zgarishlar, qonuniyatlar, mexanizmlar, tamoyillarni, ta'lim-tarbiyani tashkil qilish, psixik rivojlanishga ta'lim-tarbiya jarayonlarining ta'siri yuzasidan olingan bilimlarni amaliy faoliyatga tadbiq yetish bo'yicha *ko'nikmalarga ega bo'lishi*;

- shaxsni o'rganishning metodologik asoslari, ongsizlik muammosi, sog'lom ruhiyatni shakllantirish, aqliy operatsiyalarning asosiy turlari, shaxsning bilish jarayonlari, shaxs xususiyatlarini tadqiq qilish ularning qo'llanishi boshqaruv va mehnat psixologiyasi hamda talaba shaxs rivojlanishi borasidagi psixologik hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, shaxs kamoloti borasidagi muammolar bo'yicha

3

	yechimlar qabul qilish bo'yicha <i>malakaga ega bo'lishi kerak</i> .
4	<p>VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; <p>jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar</p>
5	<p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.</p>
6	<p>X. Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.S.R.Mirzayeva, Sh.R.Samarova, O.U.Avlayev «Umumiy psixologiya» darslik. – T.: 2022, 659 bet. 2.Ivanov I., Zufarova M. “Umumiy psixologiya”. O‘z.FMJ., 2008. 3.Xaydarov F.I., Xalilova N. “Umumiy psixologiya”. T.: “Fan vatexnologiyalar” markazining bosmaxonasi : 2009. 4.Klimov E.A. “Obshaya psixologiya”. – Cpb., Peter, 2001. 5.G'oziev E. Ontogenez psixologiyasi.Toshkent, Noshir., T 2010. 6. Z.T.Nishanova, N.G.Kamilova, D.U.Abdullayeva, 7.M.X.Xolnazarova “Rivojlanish psixologiyasi.Pedagogik psixologiya” “O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyat” nashriyoti.T-2018 602 bet <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda. 2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. “O'zbekiston”, 2017. 3. David G.Myers. “Psychology” Michigan USA: Worth Publishers.: 2011. 4.Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006 <p>Axborot manbalari</p> <p>http://www.edu.uz–O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rtta maxsus ta'lim vazirligi sayti.</p> <p>http://www.uzedu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti.</p> <p>http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumatni portalı.</p> <p>www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)</p> <p>www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portal</p> <p>www.cspi.uz (Chirchiq davlat pedagogika universiteti veb sayti.)</p>

7	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 yil “ <u>29</u> ” <u>avgvet</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8	<p>Fan/modul bo'yicha mas'ullar: Sh.R.Samarova – CHDPU “Psixologiya” kafedrasi mudiri, psixologiya fanlari nomzodi.</p> <p>S.R.Mirzayeva- Chirchiq davlat pedagogika universiteti, “Psixologiya” kafedrasi dotsenti,psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori(Phd)</p>
9	<p>Taqrizchilar: N.B.Atabayeva -Nizomiy nomidagi TDPU “Psixologiya” kafedrasi dotsenti, psixologiya fanlari doktori O.U.Avlayev -Chirchiq davlat pedagogika universiteti, “Psixologiya” kafedrasi dotsenti,psixologiya fanlari nomzodi</p>